

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29.04.2010, sp. zn. 29 Cdo 4405/2008, ECLI:CZ:NS:2010:29.CDO.4405.2008.1

Číslo: 30/2011

Právní věta: Odkaz dovolatele na obsah podání učiněných v předchozím průběhu řízení před soudy nižších stupňů nelze považovat za uvedení důvodů, pro které se rozhodnutí odvolacího soudu napadá (§ 241a odst. 1 o. s. ř.).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 29.04.2010

Spisová značka: 29 Cdo 4405/2008

Číslo rozhodnutí: 30

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Dovolací důvody

Předpisy: předpisu č. 191/1950Sb.

§ 175 odst. 1 a 3 o. s. ř.

§ 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř.

§ 241a odst. 1 o. s. ř.

§ 241a odst. 2 písm. a) o. s. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

V r c h n í s o u d v P r a z e k o d v o l á n í ž a l o v a n é h o r o z s u d k e m z e d n e 2 9 . 4 . 2 0 0 8 p o t v r d i l r o z s u d e k z e d n e 3 1 . 5 . 2 0 0 7 , j í m ŝ K r a j s k ý s o u d v P l z n i p o n e c h a l v p l n é m r o z s a h u v p l a t n o s t i s m ě n e č n é p l a t e b n í r o z k a z y z e d n e 1 . 1 1 . 2 0 0 1 a z e d n e 5 . 1 1 . 2 0 0 1 , k t e r ý m i ž a l o v a n é m u u l o ŝ i l z a p l a t i t ž a l o b c i č á s t k u 1 0 1 7 5 9 K č s 6 % ú r o k e m o d 1 . 3 . 2 0 0 1 d o z a p l a c e n í , s m ě n e č n o u o d m ě n u 3 3 9 , 2 0 K č a n á k l a d y ř í z e n í a č á s t k u 7 0 0 0 0 0 K č s 6 % ú r o k e m o d 1 6 . 1 2 . 2 0 0 0 d o z a p l a c e n í , s m ě n e č n o u o d m ě n u 2 3 3 3 , 3 0 K č a n á k l a d y ř í z e n í .

O d v o l a c í s o u d – o d k a z u j e n a u s t a n o v e n í č l . I . § 7 5 z á k o n a č . 1 9 1 / 1 9 5 0 S b . – z d ů r a z n í l , ŝ e r e m i t e n t n a s m ě n k á c h j e o z n a č e n j m é n e m a p ř í j m e n í m o s o b y „ z e s m ě n k y o p r á v n ě n é “ a v t o m t o s m ě r u „ z c e l a n a p l ň u j e o b s a h o v é n á l e ŝ i t o s t i s m ě n k y v l a s t n í “ . „ H o d l a l - l i ž a l o v a n ý p o u k á z a t n a o z n a č e n í r e m i t e n t a s m ě n k y v r e l a c i n a o z n a č e n í ž a l o b c e a v s o u v i s l o s t i s t í m n a m í t a t n e d o s t a t e k a k t i v n í l e g i t i m a c e ž a l o b c e , p a k a l e t a k t o n á m í t k u n e f o r m u l o v a l a n e u p l a t n í l “ . K n á m í t c e , p o d l e n í ŝ ž a l o v a n ý n e b y l ž a l o b c e m b e z p r o s t ř e d n ě p o s p l a t n o s t i s m ě n e k v y z v á n k j e j i c h ú h r a d ě , p o u k á z a l n a s k u t e č n o s t , ŝ e ž a l o v a n ý j e p ř í m ý m d l u ŝ n í k e m z e s m ě n e k a v ý k o n p o s t i ŝ n í c h p r á v m a j i t e l e m s m ě n e k n e n í p o d m í n ě n j a k ý m k o l i v z a c h o v a c í m ú k o n e m (v ý z v o u k z a p l a c e n í č i p ř e d l o ŝ e n í m s m ě n k y) .

Konečně vymezil-li žalovaný v námitkách směnečnou dohodu tvrzením, že směnky zajišťovaly jeho plnění ze smlouvy o dílo uzavřené se třetí osobou (PCE, s. r. o., jejímž jednatelem byl žalobce), nekonkretizoval, o jaký závazek šlo. Šlo-li by skutečně o závazek k úhradě ceny díla, nebylo z obsahu námitek seznatelné, v jaké výši byl splněn (žalovaný připustil pouze to, že nezaplatil naprosto vše), protože je námitka „nedluhu“ natolik neurčitá a neprojednatelná, že již z tohoto důvodu nemůže být důvodná.

Proti rozsudku odvolacího soudu podal žalovaný dovolání, které má za přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř., namítaje, že spočívá na nesprávném právním posouzení věci, tj. uplatňuje dovolací důvod podle ustanovení § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř.

Dovolatel opakuje, že jeho stěžejní námitkou proti směnečným platebním rozkazům byla námitka tzv. nedluhu. Dovojuje, že mezi ním a žalobcem nebyl dán žádný hmotněprávní vztah, na základě kterého by měl žalobci plnit, a to i bez ohledu na skutečnost, že existovaly jím podepsané směnky. Dále popisuje důvod vystavení směnek a ve vztahu k důvodům, na nichž soudy nižších stupňů založily svá rozhodnutí, akcentuje, že soudy postupovaly formalisticky a nedbaly základních ustanovení, na kterých je postaveno civilní řízení a která garantují účastníkům „dodržení těchto zásad“ a tím i spravedlivý proces. Potud zejména odkazuje na ustanovení § 2 a § 6 o. s. ř., zastává názor, že otázka, zda a nakolik je nutno i ve směnečném řízení respektovat základní ustanovení občanského soudního řádu a zda a nakolik musí být aplikace formálního směnečného řízení v souladu s těmito základními ustanoveními, není dosud v rozhodování odvolacího soudu náležitě vyřešena.

Je-li tedy v řízení vznesena námitka nedluhu – pokračuje dovolatel – je na místě, aby se soudy zabývaly podstatou věci a aby se zabývaly i existencí kauzálního a hmotněprávního vztahu, který měl mezi stranami existovat, a to tím spíše, že žalobce sám v důvodech žaloby uváděl, že poskytl žalovanému půjčky ve výši částek uvedených na směnkách. „Pro zjednodušení“ dovolatel poukázal „na všechny své výhrady a námitky“, které uvedl jednak v závěrečném návrhu adresovaném soudu prvního stupně před rozhodnutím ve věci samé, jednak v odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně, a žádal, aby všechny jeho výhrady, námitky a úvahy byly vzaty za součást odůvodnění dovolání.

Požaduje, aby Nejvyšší soud rozhodnutí odvolacího soudu zrušil a věc tomuto soudu vrátil k dalšímu řízení.

N e j v y š š í s o u d dovolání odmítl.

Z odůvodnění:

Dovolání žalovaného proti potvrzujícímu výroku rozsudku odvolacího soudu ve věci samé, které není přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř., neshledal Nejvyšší soud přípustným ani podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř.; proto je podle ustanovení § 243b odst. 5 a § 218 písm. c) o. s. ř. odmítl.

Z ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. se podává, že dovolací přezkum je zde předpokládán zásadně pro posouzení otázek právních, protože způsobným dovolacím důvodem je ten, jímž lze namítat, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci [§ 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř.]. Jen z pohledu tohoto důvodu, jehož obsahovým vymezením je dovolací soud vázán (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), je pak možné – z povahy věci – posuzovat, zda dovoláním napadené rozhodnutí je zásadně významné. Naopak zde nelze účinně uplatnit námitky proti skutkovým zjištěním způsobem, který předjímá dovolací důvod podle § 241a odst. 3 o. s. ř., stejně jako důvod podle § 241a odst. 2 písm. a) o. s. ř., jestliže tvrzené vady procesu získání skutkových zjištění (zejména provádění a hodnocení důkazů) nezahrnují podmínku existence právní otázky zásadního významu (srov. shodně usnesení

Ústavního soudu ze dne 7. 3. 2006, sp. zn. [III. ÚS 10/06](#), uveřejněné v časopise Soudní judikatura č. 9, ročník 2006, pod číslem 130).

Jakkoliv dovolatel přiřazuje v dovolání uplatněné námitky jen k dovolacímu důvodu podle ustanovení § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř., z jejich obsahu je nepochybné, že zpochybňuje postup soudů nižších stupňů v řízení (srov. argumentace ustanoveními § 2 a § 6 o. s. ř.), tj. uplatňuje v tomto směru dovolací důvod podle ustanovení § 241a odst. 2 písm. a) o. s. ř., a to způsobem, z něž na zásadní právní význam rozhodnutí odvolacího soudu usuzovat nelze.

Rozsah a důvody, jimiž je vymezena přezkumná činnost soudu v řízení o námitkách proti směnečnému platebnímu rozkazu, jednoznačně vyplývají z ustanovení § 175 odst. 1 a 3 o. s. ř.; nedostojí-li žalovaný z hlediska určitosti vymezení námitek požadavkům kladeným těmito ustanoveními, je to nepochybně on, kdo nese důsledky s tím spojené (k tomu srov. např. důvody rozhodnutí uveřejněného pod číslem 3/2010 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

Z hlediska řešení otázky přípustnosti dovolání podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. pak je zjevně nevýznamná i argumentace dovolatele co do tvrzení žalobce o kauze směnky spojená s námitkou „nedluhu“. Soudní praxe je totiž jednotná v závěru, že důkazní břemeno ohledně kauzálních námitek proti směnečnému platebnímu rozkazu nese žalovaný, jehož povinností je také věrohodně vysvětlit – tvrdí-li, že směnka nemá kauzu – proč směnku podepsal (k tomu srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 2. 3. 1999, sp. zn. 32 Cdo 2383/98, uveřejněné v časopise Soudní judikatura č. 8, ročník 1999, pod číslem 84, jakož i rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 20. 3. 2007, sp. zn. [29 Odo 1102/2005](#) a ze dne 25. 6. 2009, sp. zn. [29 Cdo 3417/2007](#)).

Samotná skutečnost, že směnkou byla zajištěna pohledávka osoby odlišné od remitenta (viz verze žalovaného, podle níž se směnka vztahovala ke shora zmíněné smlouvě o dílo) a že mezi žalobcem a žalovaným nebyl „žádný hmotněprávní vztah“, přitom na povinnost zaplatit směnku nemá vliv (potud srov. závěry formulované např. v důvodech rozhodnutí uveřejněného pod číslem 77/2009 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, jakož i rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 29. 9. 2009, sp. zn. [29 Cdo 4722/2007](#)).

Konečně nad rámec uplatněných dovolacích důvodů a vzhledem k dovolatelem zvolené formulaci dovolacích námitek (srov. poukaz na „všechny své výhrady a námitky“, které uvedl v závěrečném návrhu před rozhodnutím soudu prvního stupně a v odvolání) Nejvyšší soud doplňuje, že v tomto směru nelze – obecně vzato – považovat dovolání za odůvodněné. Jinými slovy pouhý odkaz na jiná podání učiněná v průběhu řízení před soudy nižších stupňů nesplňuje požadavek vyplývající z ustanovení § 241a odst. 1 o. s. ř., tj. aby v dovolání bylo uvedeno, z jakých důvodů se rozhodnutí napadá. Podání předcházející vydání (vyhlášení) rozhodnutí odvolacího soudu totiž z povahy věci nemohou reagovat na závěry, na nichž následně odvolací soud založil své rozhodnutí, nehledě na to, že akceptace názoru, podle něhož by bylo možno z hlediska odůvodnění dovolání (jen) odkázat na dřívější podání (ať již učiněné v řízení před soudem prvního stupně nebo v řízení odvolacím) by nejen odporovala výše zmíněnému ustanovení § 241a odst. 1 o. s. ř., ale i znemožňovala soudu dostát požadavku vyplývajícímu z ustanovení § 210 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ustanovením § 241b odst. 1 o. s. ř.